

FIȘA DISCIPLINEI

Curs opțional (8). Limbă și literatură română

Tendințe în gramatica actuală / Genuri și specii în literatura română a sec. XIX și XX: Literatura dramatică românească (în limba română)

Anul universitar 2025-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Literatură Română și Teoria Literaturii
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română/Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		LLX5101 Curs opțional (8). Limbă și literatură română LLR6171 Tendințe în gramatica actuală / Genuri și specii în literatura română a sec. XIX și XX: Literatura dramatică românească (în limba română)				Codul disciplinei	LLX6101 / LLR6171
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. univ. dr. ROȘCA Lionel				
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. ROȘCA Lionel				
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					10
Alte activități					8
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				48	
3.8. Total ore pe semestru				96	
3.9. Numărul de credite				4	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Cunoașterea noțiunilor de bază din istoria, critica și teoria literaturii. Cunoașterea elementelor fundamentale de istorie și de critică literară referitoare la literatura română.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	sală de curs dotată cu tablă, calculator și videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	sală de curs dotată cu tablă, calculator și videoproiector

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none">Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literaturii dramatice românești.Descrierea și exemplificarea evoluției literaturii dramatice românești în cadrul mai larg al literaturii române și universale.Explicarea formelor de evoluție a literaturii dramatice românești (în funcție de epoci, curente, genuri etc.) și interpretarea fenomenului literar în context istoric și cultural. Explicarea unor concepte cheie în înțelegerea literaturii române, precum și în interpretarea textului literar.Relaționarea textelor și a contextelor diverse, operarea cu tehnicile de analiză textuală. Abordarea din diverse perspective interpretative a unui text literar, precum și aplicarea conceptelor și metodelor de critică, istorie și teorie literară în interpretarea fenomenului literar.Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de istoria literaturii române.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">Utilizarea componentelor domeniului <i>limbă și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională.Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul încearcă să contureze, în linii esențiale, profilul specific al unui compartiment al literaturii române rămas, în mod tradițional, atât în conul de umbră al interesului criticii și istoriei literare autohtone, cât și în cel al curriculei școlare.
---------------------------------------	---

7.2 Obiectivele specifice	<p>prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literaturii dramatice românești.</p> <p>descrierea și exemplificarea evoluției literaturii dramatice românești în cadrul mai larg al literaturii române și universale.</p> <p>explicarea formelor de evoluție literaturii dramatice românești (în funcție de epoci, curente, genuri etc.).</p> <p>interpretarea și integrarea fenomenului literar al literaturii dramatice românești în context istoric și cultural românesc și universal.</p> <p>relevarea raporturilor complexe stabilite în diacronie între evoluția literaturii dramatice românești și evoluția literaturii și a culturii naționale.</p> <p>evidențierea rolului și a importanței literaturii dramatice românești în creația originală a marilor scriitori ai literaturii române.</p> <p>evidențierea patrimoniului literaturii dramatice românești ca o componentă permanentă și fertilă a literaturii românești "de la origini până în prezent".</p>
----------------------------------	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Preliminarii metodologice. Prezentarea subiectului cursului: argument pentru o istorie a literaturii dramatice românești / dramaturgiei românești. Dramaturgia românească între întâmpinare sceptică și o corectă re-contextualizare (E. Lovinescu). Relevanța literaturii dramatice românești în contextul mai larg al literaturii române, de la teatrul popular la teatrul tinerei generații de autori de teatru contemporani. Întemeierea textuală a literaturii dramatice românești: <i>mimesis</i> -ul și modalitățile dramatice ale reprezentării obiective sau imitația dramatică (G. Genette). Întemeierea cultural-istorică a literaturii dramatice românești, de la spiritul folcloric la sensibilitatea modernă.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
2. Evoluția teatrului universal: schiță tipologică și diacronică. Orizontul european al teatrului. Premise autohtone ale spectacolului dramatic. Folclorul: definiții, concepte-cheie, accepții controversate, delimitări, precizări. Folclorul românesc și speciile sale cu potențial dramatic. Începuturile teatrului românesc: drama rituală, jocurile cu măști, drama liturgică, teatrul de haiduci, teatrul cu subiecte istorice etc	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
3. Momentul revoluționar de la 1848, afirmarea romantismului, programul „Daciei literare” și începuturile literaturii dramatice / dramaturgiei românești. Nașterea primelor specii reprezentative ale literaturii dramatice românești I: comedia satirică. Primii autori satirici ai dramaturgiei	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	

române: Costache Facca, Alecu Russo, Costache Negruzzi.		
4. Momentul revoluționar de la 1848, afirmarea romantismului, programul „Daciei literare” și începuturile literaturii dramatice / dramaturgiei românești. Nașterea primelor specii reprezentative ale literaturii dramatice românești II: drama istorică națională. Gheorghe Asachi, Theodor Codrescu, Nicolae Istrati, Ioan Soimescu etc.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
5. Epoca marilor clasici și afirmarea literaturii dramatice / dramaturgiei românești I. Vasile Alecsandri, părintele teatrului românesc și al literaturii dramatice în România. B. P. Hasdeu, teoretician și dramaturg. Mihai Eminescu, de la actorie la textele dramatice inedite. Caracterul spectacular al scrierilor lui Ion Creangă.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
6. Epoca marilor clasici și afirmarea literaturii dramatice / dramaturgiei românești II. I. L. Caragiale sau capodopera între comedie și dramă. Alexandru Davila și arhetipul dramei istorice naționale. Ion Slavici, Alexandru Macedonski etc.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
7. Literatura dramatică românească la răspîntia secolelor al XIX-lea și al XX-lea. Ronetti Roman: <i>Manasse</i> și nașterea dramei sociale. Barbu Șt. Delavrancea și poemul dramatic. Duiliu Zamfirescu, D. Anghel și Șt. O. Iosif. Victor Eftimiu. Mihail Sorbul. N. Iorga. Octavian Goga. Al. G. Florescu, George Diamandy, Caton Theodorian, Zaharia Bârsan, Mihail Săulescu, A. de Herz etc. Dramaturgia autohtonă, miză pentru curentele literare, culturale și politice ale epocii: simbolismul, sămănătorismul, poporanismul.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
8. Epoca interbelică: literatură, cultură, politică și identitate națională. Tradiționalism și modernism: paradigme multiple, raporturi dialectice. Literatura dramatică românească, parte constitutivă și definitorie a creației literare românești moderne I. Liviu Rebreanu și critica de moravuri. Hortensia Papadat-Bengescu. Camil Petrescu, de la „drama absolută” la „modalitatea estetică a teatrului”. Dramă și filosofie la Lucian Blaga. G. M. Zamfirescu, om de teatru și dramaturg. G. Ciprian, „măscărici și mazăgălici”. Tudor Mușatescu, comediograful <i>par excellence</i> . Mihail Sebastian și drama lirică. Al. Kirițescu, de la drama istorică la comedia de moravuri. V. I. Popa, Ion Minulescu, Mircea Dem. Rădulescu, Valjan, Ion Peretz, Horia Furtună, Adrian Maniu, Ion Marin Sadoveanu, Mircea Ștefănescu, Gib Mihăescu, Anton Holban etc.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
9. Instrumentalizarea dramaturgiei de către realismul socialist după 1944. Autori vechi în lumea nouă: Camil Petrescu, Victor Eftimiu, Al. Kirițescu, Mircea Ștefănescu, Tudor Mușatescu. Noua	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	

dramaturgie postbelică: Aurel Baranga, Mihail Davidoglu, Lucia Demetrius, Laurențiu Fulga, Al. Mirodan, Mihai Beniuc, Tiberiu Vornic, Paul Everac, Dorel Dorian, Al. Voitin etc. Horia Lovinescu și avatarurile conștiinței sfișiate, de la realismul socialist la drama mistică.		
10. Literatura dramatică românească de pînă în 1989: „lumini și umbre”. Teodor Mazilu, D. R. Popescu, Marin Sorescu, Dumitru Solomon, Matei Vișniec, Ecaterina Oproiu, Ion Băieșu, Dan Tărchiță, Iosif Naghiu, Viorel Căcoveanu, Tudor Popescu, M. R. Iacoban, Ion D. Sîrbu, Valeriu Anania, Ion Coja, Ion Omescu, Leonida Teodorescu, Mihai Neagu Basarab etc. Autori dramatici din exil: G. Astaloș, Dumitru Țepeneag.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
11. Literatura dramatică românească de după 1989: schimbarea de paradigmă și evanescența textului dramatic. „Evangheliștii” tranziției: Alina Mungiu-Pippidi, Vlad Zograffi, Horia Gârbea, Radu Macrinici, Dan Mihu, Radu Dumitru. Textele dramatice ale „ultimelor zile”: Ștefan Caraman, Lucian Dan Teodorovici, Daniel Bănuțescu, Saviana Stănescu, Gianina Cărbunariu, Vera Ion, Bogdan Georgescu, Mihaela Michailov, Alina Nelega, Maria Manolescu, Elena Vlădăreanu, Alice Monica Marinescu, David Schwartz, Ion Sapdaru, Peca Ștefan, Dan Lungu, Gabriel Pintilei, Mihai Ignat etc.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
12. Concluzii. Dialectica textului dramatic în spațiul literar-cultural românesc, de la proto-formele teatrului popular la teatrul experimental contemporan și „teatrul postdramatic” (Hans-Thiess Lehmann). Contribuția literaturii dramatice românești la evoluția și dezvoltarea literaturii române premoderne, moderne și contemporane. Dramaturgia românească, dimensiune permanentă și fertilă a literaturii române "de la origini pînă în prezent". Rolul literaturii dramatice românești în (auto)definirea literaturii naționale și a specificului ei.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, întrebarea euristică, analiza de text.	
Bibliografie: ALTERESCU, Simion (coord.), 1965-1973, <i>Istoria teatrului în România</i> , vol. I-III, București, Ed. Academiei ALTERESCU, Simion (sub redacția lui ~), 1975, <i>Teatrul românesc contemporan (1944-1974)</i> , București, Ed. Academiei BRĂDĂȚEANU, Virgil, 1966, <i>Drama istorică națională (Perioada clasică)</i> , București, EPL BRĂDĂȚEANU, Virgil, 1966-1982, <i>Istoria literaturii dramatice românești și a artei spectacolului</i> , vol. I-III, București, Ed. Didactică și Pedagogică BRĂDĂȚEANU, Virgil, 1970, <i>Comedia în dramaturgia românească</i> , București, Ed. Minerva CRISTEA, Mircea, 1996, <i>Teatrul experimental contemporan. Curente, tendințe, orientări</i> , București, Ed. Didactică și Pedagogică GENETTE, Gerard, 1994, <i>Introducere în arhitext. Ficțiune și dicțiune</i> , traducere și prefață de Ion Pop, București, Ed. Univers GHIȚULESCU, Mircea, 1984, <i>O panoramă a literaturii dramatice contemporane 1944-1984</i> , Cluj-Napoca, Ed. Dacia GHIȚULESCU, Mircea, 2000, <i>Istoria dramaturgiei române contemporane</i> , București, Ed. Albatros MICU, Dumitru, 1997, <i>Scurtă istorie a literaturii române</i> , vol. IV, București, Ed. Iriana MÎNDRA, Vicu, 1985, <i>Istoria literaturii dramatice românești. De la începuturi până la 1890</i> , vol. I, București, Ed. Minerva MODOLA, Doina, 1983, <i>Dramaturgia românească între 1900-1918: Acumulări, valori, perspective</i> , Cluj-Napoca, Ed. Dacia		

POPESCU, Marian, 1997, *Oglinda spartă. Despre teatrul românesc după 1989*, București, Ed. Unitext
Idem, 2004, *Scenele teatrului românesc 1945-2004. De la cenzură la libertate*, București, Ed. Unitext
ROTARU, Ion, 2009, *O istorie a literaturii române de la origini până în prezent*, București, Ed. Dacoromană [ed. I-a 1972-2001, vol. I-VI]
VASILIU, Mihai, 1995, *Istoria teatrului românesc*, București, Ed. Didactică și Pedagogică [ed. I-a 1972, București, Ed. Albatros]
ZAMFIRESCU, Ion, 1976, *Drama istorică universală și națională*, București, Ed. Eminescu

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Expunerea structurii generale a materiei, a calendarului disciplinei, a bibliografiei și cerințelor pentru examen.	Prezentare	
2. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
3. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
4. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
5. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
6. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
7. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
8. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
9. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
10. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
11. Analizarea celor mai relevante texte din creația autorului / autorilor prezentați și discutați la curs.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
12. Concluzii. Dialectica textului dramatic în spațiul literar-cultural românesc, de la proto-formele teatrului popular la teatrul experimental contemporan și „teatrul postdramatic” (Hans-Thies Lehmann). Contribuția literaturii dramatice românești la evoluția și dezvoltarea literaturii române premoderne, moderne și contemporane. Dramaturgia românească, dimensiune permanentă și fertilă a literaturii române "de la origini până în prezent". Rolul literaturii dramatice românești în	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	

(auto)definirea literaturii naționale și a specificului ei.		
Bibliografie: *** , 1970, <i>Istoria literaturii române</i> , vol. I, București, Ed. Academiei, (ed. a II-a), cap. "Folclorul literar" *** , 1972, <i>Pagini din istoria gândirii teatrale românești</i> , texte alese, prefață și note de Ileana Berlogea și George Muntean, București, Ed. Meridiane BERLOGEA, Ileana, 2000, <i>Teatrul românesc în secolul XX</i> , București, Ed. Fundația Culturală Română GRIGORESCU, Dan (coord.), 2003, <i>Bibliografia esențială a Literaturii Române. Scriitori / Reviste / Concepte</i> , București, Ed. Enciclopedică OPRIȘAN, Horia Barbu, 1984, <i>Brîncovenii: Teatru popular</i> , București, Editura Minerva MASSOFF, Ion, 1961-81, <i>Teatrul românesc</i> , vol. I-VIII, București, EPL POP, Ion (coord.), 2007, <i>Dicționar analitic de opere literare românești</i> , vol. I-II, Cluj-Napoca, Ed. Casa Cărții de Știință RÂPEANU, Valeriu, 1978, <i>O antologie a dramaturgiei românești 1944-1977</i> , Vol. I-II, București, Ed. Eminescu SASU, Aurel, VARTIC, Mariana, 1995-1997, <i>Dramaturgia românească în interviuri: o istorie autobiografică</i> , vol. I-V, București, Ed. Minerva SIMION, Eugen (coord.), 2004-9, <i>Dicționarul general al literaturii române</i> , vol. I-VII, București, Ed. Univers Enciclopedică		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<p>Conținuturile disciplinei se reflectă în proporție majoră în programele de studiu din instituțiile de învățământ de nivel preuniversitar și universitar (reprezentând principalii angajatori ai absolvenților liniei de studiu).</p> <p>Tematica este elaborată pe baza bibliografiei de specialitate în domeniu.</p> <p>Disciplina furnizează studenților cunoștințele, competențele și abilitățile necesare în acord cu cerințele angajatorilor din învățământ și cercetarea filologică.</p> <p>Cadrele didactice au doctoratul și lucrări publicate în domeniul filologie</p>

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Formarea unei viziuni de ansamblu asupra tematicii literare studiate. - Identificarea corectă a curentelor, grupărilor, poeticilor și operelor relevante pentru tematica studiată. - Identificarea trăsăturilor specifice ale operelor literare studiate. - Utilizarea unui limbaj științific corect.	Colocviu	1/2
10.5 Seminar/laborator	Identificarea particularităților literare (viziune, tematică, limbaj) în textele studiate. - Aptitudinea de a analiza texte literare specifice tematicii studiate. - Capacitate de a aplica cunoștințele teoretice	Lucrare scrisă	1/2

	acumulate în cadrul unui examen scris		
10.6 Standard minim de performanță			
Studentul înțelege principalele concepte, le recunoaște și le definește corect; Studentul utilizează un limbaj de specialitate de bază, minimal, dar corect utilizat Lectura principalelor opere discutate la curs. Lectura textelor care vor fi analizate la seminar. Capacitatea de a analiza un text relevant pentru tematica abordată la curs și seminar.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data completării:
10.01.2025

Semnătura titularului de curs

Lect. univ. dr. ROȘCA Lionel

Semnătura titularului de seminar

Lect. univ. dr. ROȘCA Lionel

Data avizării în departament:
13.01.2025

Semnătura directorului de departament

Prof dr. Călin Teuțișan

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului